

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, Április 6dikán, 1824.

Spanyol Amerika.

A' Courier így szól Mártz. 18d.: „F. h. 15d. költ levelünkben a' Jamaica-Courantnak Jan. 30dikai számjából egy cikkelyt közöltünk, mellyben Panamából Jan. 4d. indult tudósításoknál fogva jelentetett, hogy Bolívar elnyomta Truxillóban a' Riva-Aguero támadását, 's ezen Fő-vezért, előkelő Tisztjeivel együtt elfogta. A' nevezett tudósítás azonban még akkor bé nem lévén bizonyítva kereskedési jelentés által, ellene számos kétségek támasztattak. Hanem ma már, a' következő levélre támaszkodva, mellyet egy nagy tiszteletben lévő háztól kaptunk Limából, merünk felelni az említett tudósításról. A' levél ím' ez:

Lima, Dec. 4d. 1823.

„Utóbbi levelem olta azon tudósítást vevénk, hogy Bolívar, volt Elölülő Riva-Aguerót ennek előkelő Tisztjeivel egyetemben Truxillóban elfogta. Azon körülállás, melly szerint Riva-Aguerónak lovassága feltámadott, megkönnyítette az ő elfogattatását. Még nem tudhatni, mi tévő leszen foglyával a' Liberátor, hanem azt hiszik, hogy büntetésül, az Országból számkivetésbe fogja küldeni.“

„Közelébbi tudósításaink, reménylünk oly karba fognak bennünket tenni, hogy Perunak jelenvaló körülállásáról pontosabb ítélet hozhatunk. A' Szanta-Cruz megverettetése olta, úgy látszik, nem érte más szerencsétlenség a' Patriótákat. Utóbbi tudósítások szerint Bolívar a' Janjai völgy' megszállásában mun-

kálodott. A' keze alatt lévő hadi erőtekként számítják-fel:

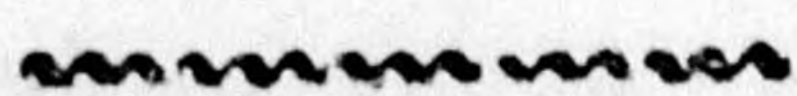
Limában	5000 ember;
Riva-Aguero serege	3000 —
Sucre' osztálya	3500 —
A' Chilli had, melly, Valparaisóból Oct. 15d. indult-el	2500 —
Szanta-Cruz osztálya' maradéka	1500 —
Öszveséggel	15,500 —.“

„Quayaquilből szállító-hajók indulának Panamába, hogy az ottan készén álló 3000 Columbiai szolgáló vitézeket felvegyék. Szanta-Cruz' helyébe a' Perui Ármada' Fő-vezérévé Gen. Miller neveztetett-ki, mint jó hirben lévő 's hathatós befolyással bíró Tiszt.“

Mexicóból Jan. 24d. indult levelek szerint, mellyek Mártz. 20d jutának-el Londonba, az előbb nevezett fő-városban néhány napokkal azelőtt, erősen felzúdult a' nép az ottan lévő Európai Spanyolok ellen. Egy Mexicói Generális bejelenteté a' Congressusnak, hogy ha azon törvény, melly minden Európai Spanyol számkivettetésre ítélt, tüstént végre nem hajtatik, úgy a' seregek megvonják engedelmességeket az Igazgatástól. Némmel alkudozások 's vitatások után bizonyosokká tette a' Congressus a' seregeket, hogy a' nevezett törvénynek végrehajtása munkába fog vétetni, 's egyszersmind egy Proclamatiót is bocsátott-ki, mellynek erejénél fogva teljes meghatározottsággal tudokra adatott minden

Európai Spanyoloknak, hogy az Országból való kitakarodásra nézve tennék-megrendeléseiket. Ezzel a' rend és csendesség újra helyre állítatott. A' mint látszik, két gyanús személyek, Michelena t. i. és még egy másik, bé vagynak foglaltatva a' feljebbi parancsolatban. Az előbb említett tudósítások, a' Thetis nevű Fregáttal érkezének, melly Ward Urat, az anglus Igazgatás részéről Mexicóba küldetett Biztosoknak egyikét hozza vissza.

Az az egész spanyol tengeri osztály, melly St. Juan de Ulua' felszabadítására küldetett, visszajött Havannába, csupán egy hadi-hajót és egy Brigget hagyván hátra, hogy ha csak lehet elfoglalhasa Alvaradóban a' Mexicói ágyúzóládikokat. Mellynél fogva úgy látszik, hogy Alvaradónak és Tempicónak előbb jelentetett szoros körülkerítettése el fog maradni.

Buenos-Ayresi Nov. 29d. költ tudósítások szerint a' köztársaság' seregei több győzedelmeket vevének az Indusokon, kik Buenos-Ayres' földére bérontottak, 's szinte Lujanig (a' fő városhoz 5 órányi járásra) előnyomúltak, 's tőlök több ezerekből álló szarvas-marhákat visszafoglaltak, mellyeket azok a' Buenos-Ayresiektől rabolának-el.

Az Indusoknak ezen bérontása mennyire fenyegette legyen a' Köztársaságot, 's minémű rendszabásokhoz kelle arra nézve nyúlni az Igazgatásnak, mutatja a' következő Proclamatio:

A' Helytartó a' tartomány' lakosaihoz.

Polgárok! Meddig fogjuk még tűrni, hogy a' vad népek rettegtesék birtokainkat, 's a' tartománynak szinte kelő közepéig terjesszék a' zürzavarokat? Vallyon az a' nép, melly a' szabadságot és győzedelmet a' Plata vizének szaka-

dásától egész az Aequator' hegyéig kiterjesztette, saját földén nyomattassék e el, 's azt kénytelenítessék e megérni, hogy hozzátartozóji elhurezoltassanak, nyajai elragadoztassanak, 's határai elpusztítassanak? Vallyon az Argentiniának olly nyomorúságra jutottak volna e, hogy ezen tisztátalan gyülevész csoportnak marcsupa elűzését és megfenyítését, győzedelemnek tarthassák? Korántsem! Hazánknak ezen meggyaláztatását tökéletesen el kell törölnünk! Eljött az ideje, hogy ezen vadakat a' Coloradónak tulsó partjára visszaűzzük, 's tartományunk földéhez, a' mesterségi szorgalom' határaihoz csatoljuk ama szép mezőket, mellyeken a' durva nemzetségek fel 's alá szoktak portyászni. Kezünkben vagyon mostan annak végrehajtása, mellyet a' mi atyáink hasztalan óhajtottak, nem bírván még saját Igazgatással. 1810 óta elmulasztottatok ti gondoskodni tartománytok' szorgosabb szükségeiről, csak hogy a' többi száraz föld' függetlenségét megszerezhessetek. Ezen nagy munka olly nagylelkűséggel hajtattott végre, hogy azt dicsőíteni csupán a' történetek könyvének adatott; hanem most már illendő magunkról is gondoskodnunk, 's egybeszedvén minden segéd-kútfejeinket, azon leunünk hogy határainkat mind nyugot mind kelet felől bátorságba tehessük, melly nélkül tartományunk mindenkor veszedelmeztetni fog. Polgárok! Az Igazgatás el vagyon határozva, a' plánum kész, az eszközökre nézve magunkkal számot vetettünk. Magam nyitom-meg személyesen a' táborozást még ezen esztendőnek folytában: bétöltöm tisztemet, mellyet kötelességemül tevétek, reámbírván védelmeztetésteket és bátorságban tartatástokat. Ti is tudjátok mi a' kötelességetek, 's azt kétség kívül bé fogjátok tölteni. Ti házi atyák, ezen városnak és tartománynak tiszteletre méltó

lakosai! Míg fíjaitok, az Ifjúság, velem fog táborozni, hogy mezeiteknek haborgatóját elpusztítsa, ti addig itthon fogjátok fegyvert 's tartsatok fenn a' közönséges rendet. A' ti munkasságtoknak 's gondoskodástoknak kell zabolán tartani azon lelkesméret nélkül való isteteleneget, kik hazánk' romlására még mernek számot tartani. A' jó dolgoknak elmelölőzése, 's az arra nevezé való egyenetlenség, mindenkor borzasztó gonoszokkal lenyeget. Ez esztendőben ti olly keserű leczkét kaptatok, mellyről nem fogtok megfélemlkezni.

Ti földes urak! kereskedők! 's mindennemű birtokosok! As Igazgatás azon reménységgel kecsegteti magát, hogy áldozatul javaitoknak semmi részére szüksége nem lesz. Magatok tudjátok tapasztalásból, mennyire ügyel arra az Igazgatás, hogy tőkepenzeiteket önn hasznokra fordíthassatok. Azért is tinéktek csupan azt ajánlja, hogy hitelét neveljétek; 's ez maga elégséges lesz a' hadviselés költségeinek fedezésére. Ti szolgált vitézek a' függetlenség' Armadájában! Ifjak ti, kik dissóségre és szerencsére vagytok! a' haza bennetek helyhezeti bizodalmit, 's önnvallalkozottakul hív-meg ezennel titeket. Az ellenségtől elfoglalandó zsákmány titek lesz; a' földek, mellyeket tőle elve szünk, ti közöttetek fognak elsőben fosztatni, mint a' kiknek azokhoz legtöbb jussotok lesz. 'S hogy azon földeken ti megtelepedhessetek, a' köz kincstáról fogtok segíteni, 's azon hasznokkal élni, hogy azokon laktotokban minden hadi szolgálatoktól mentek lesztek, minthogy ezen táborozás feloldoz benneteket mind azon szolgálatok alól, mellyeket különben a' törvény megkíván!

Polgárok! Mai napságtól fogva tapasztalni fogjátok, millyen munkassággal tetetnek majd ezen nagy és szükséges

plánumnak végrehajtására vezető minden rendszabások. Ha a' választandó eszközöket teljes kedvel magatok is előmozditjátok, úgy a' dolog szerencsésen fog kiütni, 's számot tarthattok reá, hogy békesség és boldogság leszen sorsa tartománytoknak. Az Igazgatás' hazából; Nov. 22d. 1823.

Rodriguez Márton.

Afrikai Rabló-Státusok.

Civitavechiából Mártz 19d. indult levelek szerint, oda egy Sardiniai Hajóskapitány azt a' tudósítást hozta, hogy egy anglus Fregát (hol, nem mondatik) egy francia vitorla alatt evező Algíri Fregáttal találkozzan-egybe, melly egy elrablott spanyol Polakát (3 árboczos hajót) vitt magával, a' Fregáttól azt kívánta hogy az evezéssel hagyjon-fel, 's Kapitányának azt parancsolta, hogy a' Polakanak adja-viszsa a' maga spanyol őrizetét, 's ablól az Algíri legénységet távoztassa. Midőn az anglus Kapitány ezzel látná, hogy parancsolatja pontosan teljesítettett, kemény tüzet adatott az Algíri Fregátra 's azt egészen elsütyesztette. Ugyan ezen tudósítás szerint az Algíri kikötő' torkában egy, öt hadi hajóból álló anglus osztály feküdt.

Spanyol Ország.

Mártz. 26d. következő cikkelyt közöl a' *Moniteur*: „Madridből f. h. 16 dikáig terjedő tudósításokat vevénk. A' Király egy, a' jelenvaló környulallásokhoz képest, igen nevezetes parancsolatot bocsátott a' Hadi-Ministériumhoz. Ez a' parancsolat mind azon Katonáknak sorsát elhatározza, valakik csak a' constitutiós Armadánál viseltek szolgálatot, már akár önként hagytak légyen azt el, akár elfogattattak, avagy a' Capitulatiók-

ban befoglaltattak. Valóságos katonai bocsánat az egész parancsolat, 's nem csak közönségesen elengedi az elmúltakat, azon egy megszorítással, hogy a' kiket illet, azok Madritban és a' királyi mulató-várakban nem lakozhatnak, hanem még abbeli reménységet is nyújt nekik, hogy idővel lassanként ismét szolgálatba léphetnek; meghatározza azonközben zsoldjaikat mellyeket vonnak a' Státustól, u. m. a' Kapitányokon kezdve a' rangban felfelé kiki rendes fizetésének felét, az alsóbb rangokban annak két harmadrészét. Ez a' katonai-bocsánat egész csendességben készült a' Miniszteri-tanácsban. A' dolgot tovább vitták egy hónapnál a' hadi tanácsban, melly szolgált vitézekből állott, kik nem indulatoskodással 's nem részrehajlással a' dologhoz, éz meggyőződtek a' felől hogy annyi sok embert nem kell kétségbeesésre juttatni. Lehet reményleni hogy ezen katonai bocsánatot rövid a' polgári bocsánat fogja követni, 's ehez képest teljesedésbe megyen végre mind az, a' mit Spanyol Országának boldogságára és nyugodalmára nézve a' Király és a' Generalissimus Herczeg kívántanak."

Nagy Britannia és Irlandia.

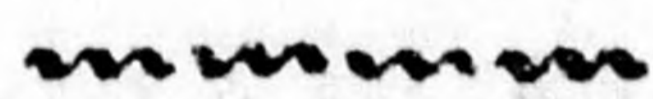
Az Alsó-Háznak Mártz. 18dikai ülésében Lord Russel egy javallatot terjesztett-elő, mellynek foglalata ide megyen ki: Visgálná-meg a' Parlamentum, mi csoda egybefüggésben vagy on ez idő szerint Francia Ország Spanyol Orzággal, 's venné fontolóra, vallyon Angliának becsülete és haszna nem azt hívánák e, hogy az ánglus Ministerium azon legyen hogy a' francia Ármada tisztuljon Spanyol Orzágból. Ugyanis, ellenkezőleg azon húzamos esztendőig tartott ánglus Politicával, melly szerint soha nem kell a' dolgot oda menni engedni,

hogy a' Francia magát megtérszkelhesse a' Pyrenaeumi Felszigeten, mostan francia seregek bírják Spanyol Orzágnak nevezetesebb erősségeit. Millyen megalacsonyító állapotban vagy on most Anglia. Megesalta mindeneknek reménységeiket, 's azzal közönséges elkeseredést vont magára. Ha Spanyol Ország constitutio Igazgatás alatt maradjon, szövetségesévé lett volna Angliának. Most pedig tiszta monarchiai Igazgatással bírván, Francia Orzágnak leszen elválhatatlan szövetségesévé.

Ezen javallat ellen, mellyet számos tagok támogatának, nevezetesen Wilson Robert is, következő szavakkal kelt ki Miniszter Canning: A' Spanyol és Francia Országok között utóbb kiütött ellenségeskedések alkalmatosságával Anglia azt nyilatkoztatá ki, hogy Neutrálitást fog tartani, ha 1) Portugalliát meg nem támadja Francia Ország; ha 2) Francia Ország bele nem elegyedik a' Dél-Américai környülállásokba; és ha 3) Spanyol Ország nem fog sokáig tulajdonképen való hadi megszállás alatt tartatni. A' két előbbi feltételt teljesítette Francia Ország, 's e' szerint lehet reményleni, hogy a' harmadikat is teljesíteni fogja. Áltajában a' francia Ármada csupán azon igyekezett Spanyol Országban, hogy az azon Országot fenyegető nyomorúságot elhárítsa; most pedig egyedül azért vagy on ottan hogy a' csendességet fentarthassa.

Beszédének második részében így szólott Canning Úr: „A' nemes Lord azt teszi-fel principiumúl, hogy ha Spanyol Orzágnak megszállása ideje alatt, a' francia Ármada egy spanyol Ármadát szedett volna öszve a' végett hogy azt az Américai Coloniák ellen küldje, ezt az Ármadát mindenféle tekintetben francia hadi erőnek lehetett volna tartani, mivel elküldtetését egyedül a'

francia seregek' jelenléte teheti vala lehetővé. Igaz hogy ha a' Spanyol Országban lévő őrizetet meggondolja az ember, jöhet azon vélekedésre, hogy Francia Orzágnak egyéb czéljai lehetnek, mint a' mellyeket kinyilatkoztat. De ez mind nem egyéb vélekedésnél, melly a' jövedőtől függ; nekünk a' szerint kell vennünk a' dolgokat, a' mint vagynak; 's akár mint vegyük is fel a' francia őrizetet, azt semmiből sem következtethetjük, hogy Francia Orzágnak afféle szándéka volna. Visgálja-meg a' nemes Lord a' Ház elébe terjesztetett okleveleket, 's reá fog térni, hogy Francia Ország igen olyan formán gondolkozik a' spanyol Coloniákra nézve, valamint maga Anglia."

Ő Felsége következő Proclamatiót bocsátott ki: „Mi György 's a' t., Minkutána előnkbe terjesztetett, hogy a' rabszolgák nyugot-indiai Coloniáinkban 's a' dél-amérikai száraz földön lévő birtokainkban azon tévelygő vélekedésben vagynak, mintha felszabadításokra nézve parancsolatokat adtunk volna, 's ez a' vélekedés afféle engedetlenségre szolgálhat alkalmatosságot, melly királyi tetszésünknek teljességgel ellenére vagyon; azért is, meghalgtván titkos tanácsunkat, szükségesnek tartottuk köz hírré tenni jelenvaló Proclamatiónkat. Melly szerint kinyilatkoztatjuk, hogy a' Coloniáinkban és birtokainkban lévő rabszolgák, védelmezésünkre számot nem tarthatnak, ha a' törvényeknek egészen alája nem vetik magokat, 's Uraiktól a' tartozó engedelmességet megvonják. 'S e-zennel parancsoljuk a' nevezett Coloniákban 's birtokainkban lévő Helytartójainknak, hogy jelenvaló Proclamatiónkat mindenütt hirdettessék ki, 's valakik Coloniáinkban és birtokainkban a' nyugodalmat és békességet háborgatni merészel-

nék, azokat a' hatalmokban lévő törvényes módokon büntessék. Költ Carlton-Houseban, Mártz. 10d. 1824, uralkodásunknak ötödik esztendejében.

Francia Ország.

A' mint a' Király Mártz. 23d. a' Kamarák' üléseit megnyitó beszédében a' francia Armada' fenytékéről és vitézségéről emlékezett, 's egyszersmind azt mondotta, hogy fija nagy bölcsességgel és vitézséggel vezérlette azon Armadat, a' szalában mindenfelől egyszerre hangos javallat riadott-meg. Mindeneknek szemei az Angoulemi Herczegen 's az ő felséges atyján függének, 's az ezer Éljen! kiáltások több minutáig feltartóztak beszéde' folytatásában a' Királyt. Az Angoulemi Herczeg szerény főhajtással visszonozta a' kiáltásokat.

A' Journal des Debats Mártz. 25d. következőleg elmélkedik:

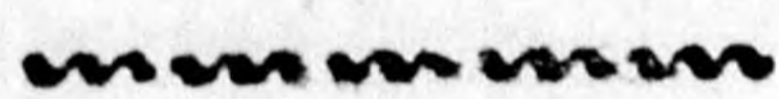
„Mentül többször elolvassa az ember Ő Felségének a' Kamara' üléseit megnyitó beszédét, annyival inkább meggyőződik azon jó és szép dolgok iránt, mellyeket az Francia Orzágra nézve magában foglal. A' beszéd egészen Parlamentumi módon hangzik; a' kifejezéseknek egyszerűsége benne annyival nevezetesebb, mentül nagyobbak azon meglelt dolgok, mellyekre bennünket emlékeztetnek; a' különféle vélemények egy szóval sem érintetnek, 's szerencsénk' rajzolatja semmi keserű visszaemlékezéssel meg nem homályosíttatik. Az új javítások' reménylése emeli a' már fennálló javításoknak fontosságát.“

„Soha Francia Ország nagyobb érzékenyüléssel, tisztelettel, és hálával nem halgatta tiszteletre méltó Monarchájának beszédét, mint ezen alkalmatossággal. Azon szabadságok, mellyekkel élünk; a' békesség, melly részünkre megállapított; nevedő boldogságunk; a'

tiszteletnek ama lépcsője, mellyre hazánk emeltetett; mind ez az ő munkája, 's uralkodása legemlékezetesebb 's legdicőségesebb időszakasz leszen történeteinkben.

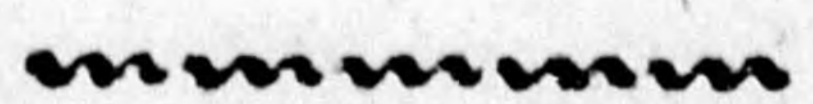
Portugallia.

A' közelebb meggyilkoltatott Marquis Louleról ezt írják Oportóból: „A' nélkül hogy a' Marquis bizonyos felekezet' részén lelt volna, csupán meghitt barátja vala a' Királynak; de különben magát, legalabb kitetszőleg, nem avatta a' Status dolgaiba. Az utóbbi haború alkalmatosságával ő volt első hazája Nemesei között, ki a' Francziák részére állott, látván hogy ezeknek ellent állani nem lehetne. Bévégződven a' had, ezen lépéséért bocsánatot nyert a' Kiralyságtól.

April. 5d. a' Status - papiro-sainak közép-árrok:

Status Kötelező levele 5 pCtmal Conv. P. 97 7/16
Ugyan az 2 1/2 p Ctmal 48 4/5 Sorsvonásos Költsön
1820-ról C. P. 142 Ugyan az 1821-ről 100t. C. P. 129 15/16
3/8, Bizonyítás 1821d. Költsönről 100 ftért C. P. —
Bécs Városi Bankó Obligatiók 2 1/2 pCtmal 48 3/8
1001 3/5 for. C. P. 249 7/8 for. V. Czban. 1 Bank
Actia 1051 9/10 for. C. P. Cs. Arany —

Magyar Ország.

T. N. Veszprém Vármegyéből f. h. 5d. következő nevezetes tudósítást vetünk: Mint a' tavaszi időben felkelő nap ragyogó sugárt terjesztvén, a' setétséget oszlatja, a' szélid állatokat ébreszti, a' növényeket és plántákat elevenségre

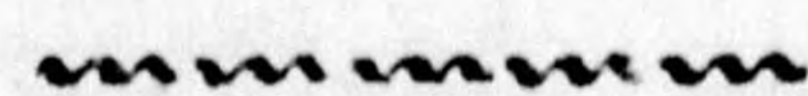
éleszti, és az egész láthatárt vidámítja; olly formán látszott történni Mélt. Fő-Tiszt. Makai es Gelei Makay Antal Úrnak Ő Cs. K. Felsege Udvari Tanácsosának, Magyar Ország Királynéja Cancellariusának a' Veszprémi Püspöki székbe lelt kiálttatása, melly az egész Megyét, sőt a' körül levő vidéket is Mártz. 24 és 25d. napjain örvendeztette. Megindulván t. i. a' Mélt. Püspök Úr Mártz. 24d. Sümegről, a' T. N. Veszprém Vármegyétől küldetett Deputatio Vázsonyig eleibe ment, 's onnét számos Lovagok elől nyargalván, és a' Deputatus Uraktól kísértetvén, délutáni négy órakor közelített Veszprém városához. A' városba jövetelének pompás fényességét különösen emelte az, hogy Tek. Kocsi Horváth Fő-Biró és Márkus Vice-Notarius Urak, más Nemes Urakkal a' gála-hintó mellett lovagolának. Útjában három diadalmi-kapuk alatt vezetett: az első a' Püspöki kert mellett volt felállítva; a' másik kevés távolságra amattól egy Pyramissal együtt a' Zsidók által készített; a' harmadik a' város haza előtt jeles felirással állott. Ezek alatt vezetvén a' Mélt. Püspök Úr, elért a' piacon felékesített sátorhoz, hol s' Papságot az ő elfogadására készen lenni, 's számos Urakat tiszteletére öszveseregleni látván, gála-hintójából kiszállott, 's a' sátorba bémenvén, Fő-Tiszt Küllei János Kanonok Úr által jeles beszéddel fogadtatott. Erre a' Mélt. Püspök Úr érzékeny feleletet adván, a' Papsággal 's kíséző sereggel indula a' vár felé, hol ismét egy magas és ékes diadalmi-paku alatt szép rendel kísértetvén, eljutott a' Cathedrale Templomba. Itt az ő buzgó imádságának 's szerencsés megérkezéséért való hálaadásnak vége lévén, a' Püspöki Residentziába kísértetett, hol T. N. Fejér, Somogy, Zala, 's Veszprém Vármegyéktől Deputatióban lévő 's fényes

öltözetekkel jeleskedő Urak teitek tiszteletet. Örvendezeti minden szív, hogy egy, esztendőiben megelémedett (68 esztendő) 's méltósággal teljes Fő-Pásztor iránt viseltető tiszteltetésnek olly nyilvánosságos és szembetűnő jelei mutattattak.

Más nap, u. m. Gyömlöles oltó Boldog Aszszony innepén, kilencz órakor a' Papságtól, a' városbéli Polgároknak rendjei között, a' Templomba kísértetvén a' Mélt. Püspök Úr, kezdődött a' Királyi Collationalis levélnek felolvastatása, melly által Ő Felsége, Mélt. Makay Antal Urat a' Veszprémi Püspökségre rendelni méltóztatott. Azután a' szentséges Pápanak Bullája olvastatott fel, melly által a' Fő-Tiszt. Mélt-Püspök Úr, a' Besztercei Püspökségtől feloldoztatott, 's a' Veszprémi Püspökségre való rendeltetése megerősítetett. Ekkor Fő-Tiszt. Horváth Janos Kanonok Úr deák nyelven szívreható ékes beszédet tartott, mellynek végével az egész Káptalan és a' Megyebeli Papság, hódolását kézesókolással bizonyította. Azután a' Mélt. Püspök Úr, Fő-Pásztori oktatással teljes deák beszédet mondott, 's végezte pompás készületekkel a' szent Misét, melly alatt mind a' városi Polgárok lövöldöztek, mind a' mozsarak durrogtak. A' templomban tartatott szertartások a' bucsú engedelemmel 's Püspöki áldással végeződvén; következett a' böjti napokhoz alkalmaztatott ebéd a' Püspöki Residentziában, a' Seminariumban és a' sz. Ferencz Szerzeteseinél; a' hol mindenütt számos úri Vendégek teljes megelégedéssel lévén, a' Mélt. Püspök Úr iránt tartozó tiszteletet, számos Eljen! kiáltásokkal jelenteni el nem mulatták. Itten a' Múzsák is megjelentek, hat rendbeli nyomtatott versekkel mulatván az ebédlő vendégeket.

Az estvéli világosítások, mellyek Vizer Úrnak gondoskodása és szorgalma által, csupán két napok alatt készültek,

jeles ékességekkel díszeskedtek. A' legjelesebbek közül való volt a' Fő-Tiszt. Kolosváry Kanonok Úr kertjében, hol a' Mélt. Püspök Úr képe ezen alólírással „Atya és Pásztor“ volt megvilágosítva; 's mivel a' világosítás a' sötét köszikla felett lévő bástya' tetején állott, a' borult magasságban úgy látszott mint valamelly égi tunemény, melly az alatt lévő nézőknek azt jelenti, hogy az Atya és Pásztor nem a' földöz ragaszkodik, hanem az Egek felé kíván emelkedni. Jeles volt továbbá a' Zirczi Covent házánaí lévő világosítás, tudományt és szép ízlést jelentő képekkel és irásokkal; a' négy diadalmi kapu számos lámpásokkal, 's a' Poesisnek lelke szerint készült versekkel; a' Seminarium előtt a' Megye Patronája sz. Anna, palástja alatt a' nevendék Papságot oltalmazván. Nevezetes volt a' Zsidók Pyramissa Móses' táblájával, német és zsidó irásokkal. Az Evangelicusok' temploma eleje is jó ízléssel kivilágosított, kétfelől álló szüzeket ábrázoló 's felöltöztetett képek koszorúlt tartottak, melly felett ez az irás olvastatott: „Áldott a' ki jó az Urnak nevében.“ Legjelesebb volt a' Püspöki Residentzia előtt felállított Pyramis különbözőképekkel és irásokkal, melly körül a' 12 világosított oszlopok lattatván, a' Mélt. Fő-Pasztort a' mellette lévő Káptalannak 12 tagjaival együtt szépen példázták. Mind ezen kivilágosítási tiszteledéseket, bealkonyodván, a' Mélt. Püspök Úr is méltóztatott megszemlélni; 's kocsin, halkal léptetve, járta-meg e' végett az útszákát.

A' Hazai Tudósítások így szóllanak Mártz. 31d: „Pesten Mártz. 28d. az Universtitás' templomában Fő-Mélt. Rudnay Sándor Primás Herczeg Úr nagy egyházi pompával vitte végbe Mélt. és Fő-Tiszt. Belik József Úrnak Szepesi

Püspöknek felszenteltetését. Melly szent szertartásban Mélt. és Fő-Tiszt K o p á c s y József Fejérvári Püspök és Mélt. B e n y o v s z k y János Esztergomi felszentelt Segéd-Püspök Urak voltak a' felszentelő részeselek; főbb Assistensek pedig Mélt. és Fő-Tiszt M a d a r a s s y Ferencz, J u r a n i c s László és K o l l á r István Püspök Urak és Fő-Tiszt. B a t t y á n i Aloyz Apátur es Esztergomi Kanonok Úr.“

„Ezen esztendőnek kezdetétől fogva Pesten nevezetes Aszszonyságokat ragadott-el a' halál. Ugyanis Jan. 12dikén rövid betegsége után példás életének 69d. esztendejében meghalt Mélt. Fái Fáy Ilona Aszszony néhai Mélt. Ludányi Bay Ferencz Úrnak Ö Cs. K. Felsége Udvari Tanácsosának, a' Fő Mélt. Septemviralis Tábla Assessorának kegyes Özvegye, kinek hideg tetemei Kis-Hartyánra, Nemes Nógrád Vármegyébe, kedvés férje mellé temették-el — Mártz. 24d. életének 58d. esztendejében Tek. Szent-Miklósi és Óvári P o n g r á c z Éva Aszszony, Tek. Ns. és Vzlő Földvári Földváry Károly Úrnak, több T. N. Vármegyék Táblabirájának kedves hitvese, a' ki csendes magánosságban töltvén életét, egyedül gyermekeinek boldogításában találta minden gyönyörűségét, úgy hogy egyszersmind Jobbágyainak is inkább gyamolító anyyok mintsem Földes Aszszonyok vala, mellyért is ők, számtalan jótéteményeit magasztalni, 's hamvait áldani meg nem szűnnek. Hideg tetemei Péteri helységben temették-el. — Mártz. 29dikén Nagy Mélt. Gróf W y n a n c s Jusztina Aszszony, Csillag Keresztes Dáma, Nagy Mélt. Maros-Németbi és Nádaskai Gróf G y u l a y Albert Cs. K. valóságos Kamarás Úrnak, Mária

Therézia és Erzsébet jeles Rendek Kis Keresztes Vitézének, Hadi Fő Vezér Helytartónak, és a' 21d. számú Ns. Gyalog Regiment Tulajdonosának hitvese, kegyes és példás életének 54d. esztendejében. Hideg tetemei csendességben Budán a' sz. Erzsébet Apácák Szerzete templomának sírboltjában temették.“

T u d ó s i t á s ,

Prof. Márton József Úrnak Német-magyar-deák Lexiconáról.

Alólírt jelentettem a' mult esztendőben minden Könyváros Uraknak, úgy az ezen Lexiconra előfizetett Uraknak is, hogy a' nevezett Munkának második Rése elkészült, és hogy azt, béköldvén hozzám a' pénzt, kezekhez vehetik. 'S ebbeli kívánságom annyival is inkább ilendőnek tartathatik, minthogy más könyvkiadók, minekelőtte csak egy árkust adnának is ki a' munkából, az előfizetési pénzt eleve megkivánják, a' mikor én azt akkor kívánom, midőn már az első Részt ezelőtt 18 hónapokkal minden fizetés nélkül kiadtam, 's a' pénznek letétele mellett a' második Részt azonnal kézhez szolgáltatatom.

Azon Előfizető Urak, kik a' második Részt nem kaphatják-meg azoktól, kiknél rendeléseket tettek, méltóztassanak sürgetni, hogy az előfizetési pénz hozzám béküldtessék, mellyet én vévén, a' második Részt vagy innen leküldöm, vagy pedig annak általvehetése végett az Előfizető Urakat Pesti Könyváros E g g e n b e r g e r József Úrhoz fogom útasítani. Bécs, Apr 1. 1824.

Bauer B. Filep,

Prof. Márton Úr Lexiconá' Nyomtatója.